

GUIDE TIL FAGPERSONER: SÅDAN STIMULERER DU LÆSELYSTEN HOS BØRN OG UNGE

Er du lærer, bibliotekar eller pædagog, og leder du efter nye indfaldsvinkler til at sætte skub i børns og unges lyst til at læse – for sjov, for hyggenes skyld eller for at fordybe sig i et emne? Så er der ideer at hente i disse fem konkrete råd.

1: Kom ud over rampen med din personlige formidling

Børn har brug for at møde voksne, der går op i læsning med liv og sjæl, og du er en vigtig rollemodel. Din egen læselyst og begejstring inspirerer børn til selv at læse. Derfor er det en god idé at dele ud af dine egne gode læseoplevelser, når du fortæller om fagbøger, gyserhistorier og fantasy eller den bog, som klassen skal til at læse i dansk. Stil masser af spørgsmål til børnene, så dialogen om bøger og læsning kommer i gang. Vær nysgerrig og find ud af, hvilke emner der optager dem lige nu – også på YouTube og TikTok. Tag fat i trends og tendenser i samfundet eller store sportsbegivenheder. Det, som er på alles læber, kan du altid understøtte med litteratur.

2: Gør læsning til en fælles aktivitet

Fællesskaber om læsning opstår ikke af sig selv. Det kræver initiativrige værter, der har noget at byde ind med. Det er dig.

- Lav sociale arrangementer, som kobler læseoplevelser og hygge.
- Sæt også rammerne for, at læsning kan blive en fælles aktivitet i familien. Det kan du gøre ved at lave læsekonkurrencer for familier og slutte af med forfatterbesøg og pizza på skolen eller biblioteket.
- Om det så gælder bogklubber eller quizzer, er det vigtigt at skabe et fysisk og socialt rum for læsning. Indretningen på dit bibliotek kan indbyde til, at børn slår sig ned og læser.
- Du kan som vært sætte rammen for gode snakke om bøger på digitale platforme. På den måde kan børn også være med i fællesskabet, selv om det fysiske bibliotek ikke ligger lige om hjørnet.

3: Iscenesæt læsningen og skab rammerne for den gode og fordybende læseoplevelse

Mange børn og unge har ikke selv erfaringer med at skabe rammerne omkring fordybet læsning. Du kan som lærer, bibliotekar eller pædagog hjælpe dem med komme ned i tempo og finde ro til at koncentrere sig om læsningen uden at blive digitalt distraherede. Du kan eksperimentere med de fysiske rammer for læsning og dermed give flere børn og unge positive læseoplevelser og -erfaringer, ikke mindst når det gælder længere tekster. For jo ældre børn bliver, jo større tendens er der til, at de læser korte tekstformater på sociale medier, der kræver skimmelæsning frem for dybdelæsning. Husk, at læsning kan foregå mange steder, for eksempel på en gynge, under en trappe eller i et mørkt rum, hvor børnene har pandelamper på.

4: Klæd forældrene på til at inspirere deres børn til læsning

Forældre er vigtige inspirationskilder, når børn skal finde læsestof. Opsøg forældrene og giv dem bogtips på sociale medier, på skolens intranet, i lokale aviser, i skræddersyede nyhedsbreve, på biblioteket, i håndboldklubben og alle andre steder, hvor de færdes i hverdagen. Der kan være særlige gevinster at hente ved at lave læsekampagner og arrangementer målrettet forældrene, som gør det nemt for dem at få læsningen ind i familiens hverdag. Sørg for, at de aldrig løber tør for inspiration til deres barns næste læseoplevelse. Lav bogpakker og boglister med anbefalinger til kør-selv-ferien eller turen i sommerhus.

5: Styrk din egen faglighed og søg viden om børn og unges interesser og medievaner

Den fysiske bog er noget helt specielt. Men det er musik, film, videoer på YouTube, fanfiction på nettet, e-bøger, computerspil og sociale medier også. Børn og unges læsning foregår ikke i et vakuum. Den hænger sammen med deres interesser, digitale medievaner og fællesskaber, og de ændrer sig hele tiden. Når du følger med i, hvad børn laver i fritiden på deres skærme, får du mere føling med deres interesser. Og interesser er med til at drive læselysten. Det hjælper dig også i dialogen med forældrene. Derfor denne klare anbefaling: Snak med børnene og bliv ved med at være nysgerrig.